

© Copyright by Wyższa Szkoła Społeczno-Ekonomiczna w Gdańsku
ul. Rajska 6, 80-850 Gdańsk
Tel.: +48 58 500 52 22, +48 881 777 816
www.wsse.edu.pl
info@wsse.edu.pl

Recenzenci:

prof. dr hab. inż. **Ryszard Jakubczak** (Akademia Policji w Szczytnie)
dr hab. inż. **Elżbieta Sałata**, prof. URad. (Uniwersytet Radomski im. Kazimierza
Pułaskiego)
dr hab. n. społ. **Zdzisław Sirojć**, prof. MANS (Menedżerska Akademia Nauk
Stosowanych w Warszawie)

Copyright by Aneta Majkowska, Grzegorz Majkowski, Białystok 2025

Redakcja techniczna, skład:
Ewa Frymus-Dąbrowska

ISBN 978-83-7657-511-7

Wydawnictwo PRYMAT, Mariusz Śliwowski
ul. Hetmańska 42, 15-727 Białystok
tel. 602 766 304; 881 766 304
e-mail: prymat@biasoft.net, www.wydawnictwoprymat.pl

Spis treści

Wprowadzenie	7
1. Bezpieczeństwo jako najważniejsze dobro społeczne	39
1.1. O pojęciu <i>bezpieczeństwa</i>	39
1.2. Sytuacja kryzysowa i reagowanie kryzysowe	79
1.3. Bezpieczeństwo osób z niepełnosprawnością	106
2. Wspólnota osób niesłyszących	139
2.1. O pojęciu <i>wspólnoty</i>	139
2.2. Niesłyszący wśród osób słyszących	151
2.3. Niesłyszący jako mniejszość kulturowa	183
3. Niesłyszący jako mniejszość językowa	207
3.1. Systemy komunikacji niesłyszących (wizualność i przestrzenność w interakcji)	207
3.2. Polski język migowy (PJM)	231
3.3. System językowo-migowy (SJM)	255
3.4. Ochrona prawna języków migowych	271
4. Komunikowanie się służb mundurowych z osobami niesłyszącymi w sytuacji kryzysowej	289
4.1. O złożoności komunikacji. Ujęcie dyskursywne	289
4.2. Współdziałanie nadawczo-odbiorcze	303
4.3. Polski język migowy (PJM) w interakcji podmiotów ochraniających i podmiotów chronionych w sytuacji kryzysowej	304